

А К І Њ П І

The background of the cover is a stylized industrial scene rendered in red ink on a light brown paper. It features a large, thick red vertical shape on the left, resembling a chimney or a structural pillar. To the right, there is a complex network of thin red lines forming a lattice or scaffolding structure. In the lower right, there are more intricate red shapes that suggest industrial machinery or a factory interior. The overall style is graphic and abstract, typical of mid-20th-century propaganda art.

І Н Д У С Т Р І Я
М А Р Ш

Michael Tsimas
Anton M
19/8-28
АКТИ ПІ

ИНДУСТРИЈА МАРШ

(КЫББУР ЧУКÖР)

Акинъ пи (З. А. Старцев).
Марш индустрии (сбор-
ник стихов).

Обложка художн. В. В.
Полякова.

Изд. № 64. Уполн. Об-
лита № А—422. Заказ
№1061, Тираж 4.200 экз.
Сдано в набор 20/VIII-32.
Сдано в печать 29/VIII-32 г.
Редактор П. Шеболкин.
Тех. редактор А. Киселев

ПАРҢААЛЫ РАПОРТ

(КАПП коймөд конференциясынын)

Художествоа кыялдын
доктордө ийибижас,
ошкыстог буртордө
ошкыбижас,
Ми—пролетарскөй писавелжас —
Те гөгөр топөдам рад,
Зумыда кутамө
Ленинскөй флаг!
Бир донөн шедөдөм
чим гөрд знамја
ми кыс некор
оз мын!
Аславым гижөдөн
котыртап те гөгөр
ужалыс массалыс
вын!
Могжасыд тенад —
мижан шөщ могжас,
Коди-нө КАПП пышкын
тажос оз төд?
—Талуија лунысыме
паскөдны бордјас,
вөвалытөм выјөз
кыпөдны өд!
Кыялы те, партија!
гижыбижас көсрөсам
өткыялдын ставөн
ми тав:
Большевик ногөн
быд фронтын кооасын!
Нгол воён—
битвоса план!
Ковмас-кө — кистамө зирөс,
мед оломө пөртны
сөвиз—

Мед лоӧ да оӧ
став мӱрас
социализм!

1930.

5-4

Вит!

Нӱол!

Кык!

Импералистјаслӧн

Гудрасӧ

Гырк!

Тиралӧ мӱр —

—Капитал...

Воеа уж мӱжан —

Налы

Провал!

Октябр дасноӧдыс

Ӗзӧ-нын мӱрас,

Кыптӧ революцјалӧн вын...

Сисмӧ,

Вӧжӧ јӱрас,

Адзан—кисӧ

Капиталлӧн вын!

Илан тыртӱг

Паскалӧ лыдтӧма

Луныс-лун

Звучниклӧн рад!

Ас бердыс

Нӱожмасӧм пӧдтамӧ —...

Ударнӧј војтыр,

Ударнӧј кад!

Најӧлы,

Кодјас кашысӧн

Пӱнпырыс мӱжанлы

Сӧӧны пом,—

Нӱол

Кымӧсас сащкыӧ.

Орӧдӧ мӧвпнысӧ,

Лазӧдӧ аснысӧ—

Нырысӧ-вом!

Воӧн

Сувтӧдам гӱгантјас мӱ

Сурсјасӧн,

Ӗружӧ мӱ кӱын—

Ленинизм пас!

Отвылыс

Стамувывса пролетарікөд
Суртчөмөн

Нырамө

Став мірыс
Експлоататорскөй
Класс!

1931.

ВӨР ВӨСНА ТЫШКӨ

Кыланныд, міжанос асдінас

чуксалө ставнымөс

туганнас вөр!

Нөжмасөм вунөдны ставнымлы,

мој віны некодыр,—

зілжыка вөр!

Соціалізм течан кадө

мојастө, ужалыс

буржыка төд—

Віт пыдді—нол вөсна

індустріја фронтын

кыпөдны өд!

Соціалізм вөсна тышкасны

ударнөй өтрадөн

вөрө те пет!

Большевістскөй уждөн пармаын

тугана пожомлы

чөлөм те сет!

А вөвліс лун, сек ыктыс бөрдіс,

Ез төдлы нөтчыл гажа кад...

Сек сөмын шөгсө мужік төдліс—

Став олөм вөлі курыд чад...

Ва катчөс сынсытөг кайны он вермы,

Јур вылө некодыр манна оз зермы,—

А нуждаыс быд боксаң те дінын зөріс,

Быт вөлі мунны тед семјанад вөрө!

Кын пусө тілісны, ез уаңны војјас,

Вердісны-быдтісны вірнаныс тојјас...

Вајлісны нажетка—кок костас грыжа...

І асныс-жө лоісны сыыс сек мыжа...

Нөм шуны—зепјассө езысөн „тыртісны“—

Вартөмсаң төлыс мыст јөртөдсө зыртісны...

А сесса... Көсјан он көсјы,—

Шыгјалөм зурөдө,—шпал-пө мун лөсјы!

Кулак, пöдрадщик—да тајö-ö ставыс,
Kodí мужикаы гөрб вылас водліс?
Öd војвывса јујаслөн тулысја ытвасыс
Ныломыс, сінваыс,—зерыс-моз, содліс!
Чептаныс зарнысö ужалыс ныломыс
Сöзтісныс капиталистјасыд дыр...

Вөр öні зöналö ударныкјас сылöмыс,
Ударныклөн чер шыыс сетыс оз быр!

Көн дадöлыс ныломсö сöзтісныс шайтö,
Көн дугдывтöг вöлі проклавіјö қайтöм,
Көн еір пивөн голвас крестасліс чаг,
Көн овырлун кураліс мырсыелөн враг,—

ÖНІ СЕН

Выл шылөн муралöм кылö,—
Öзјöдан сылöм вөр-ваыс сылö,
Мырсысјас сöлöмын ставныслөн—туд!
Лоны ударныкөн—быдöнлы шуд!

Му квајтöд јукöнас
дасвітöд во вылö
выл пöлöс кыпалö гор.
Міјанкод ödjассö
капиталистјас ез тöдлыны,
дај возö оз ботны некор!

Міјан победын
знамјадн кіаным колö
соцордјыбöм, план!

Соціалізм вöсна
мільонјаслөн вынјöрыс
öтувтöм тан!

Пармаыс вунöдöс пöчöөн вугралöм,
Пыр кежлö еновтіс унзіла мојд...
Öні со вөр пöвстас гөрд знамја југјалö.,
Ужын геројсасыс паскöдö борд.
Сінвозын кыптöны ödjас бригадаын,
Кварталыс гөрд знамја некор оз боот.
Варышкод сöлöма том бригадирјас сен
Панісны плагн вöсна öзјалан кос.
Бригадаыс нöжмасöм кымлöскыв којö,
Збој ужыс сетöны муралö јаг...
Промплан вöсна öтувја вын петіс бојö—
Ужыс мед тіралö классöвöј враг!

Өд классөвөј враҗасыд медгасө вөрүн
Выл мiр выlö лeчтöны дугдывтöг гыж,—
Сусыжака виҗöдöј воҗö i бөрö,
Классөвөј бдiтeльност eз вöв мед ныж!

Kodi мiянын вөрланыö бергöдö мыш,
Cijö кулаклы өтсөгсö лöдö,
Вөр вöсна тыш—социализм вöсна тыш!—
Tajoc быдөн мед мiянын тöдö...

Вoјвывса пармаын
враҗаслы шен выlö
чужöны выль пöлөс jöз.
Налыс тыр сөлөмсö
некод оз повҗöд
мувыв мiлордјаслөн грöз!
Важөн-ö быд вожаан,
чепјывса понјас-моз,
увтiсны: „мырдöна уж“.
Револуционiзiрујтан выныс
Сöветскöј сојузлөн мед сетчöс
робочöјјас пöвстö eз вуж!

Xишникјас лептисны
јурнысö, бöжсö—
Med мiяныс öтi кер
бокö eз пет,
Сöмын „мырдöна уж“ jылыс
мiлордјаслыс лöжсö
Пасвартiс звучниклөн
сурс кубометр!
Mi выlö щыг левөн
пињаснас ералö,
дугдывтöг кавшасö
капитал враг:
Вочакыв—сурс кубометр
звучник кералö.
Öд вöсна тышкын
сöвмö налөн збој рад!

Талун гiгант радö Кузнецкстрой петö,
снепр јуö пощeic мiллон вöвлөн вын.
Социалистичеккöј чугуи Магнитнöјным сетö
Шарикоподшипниклөн шарикыс пым.

Сурс выль гiгантјаслөн збој ужыс јургö
Республика сылö индустрија марш!

Сынöдын враҗаслөн пушкаыс мургö...
Картечјасөн шуҗмалö крiҗислөн марш!

Лесоруб, тракторист,
навалщик і свалщик!
Тажо кык маршо
ставныд-о кылад?
Лечтој чер! Оз-о тракторыд
збој ужад фалшит?
Ставыс-о дае тїян
петны уж вылад?
Индустрија марш
тенад кер помыс
гормо!
Имперіалістјаслөн „зорзалом“
быд керыс
зормо!
Kodi ödjasös padmödö —
сіјос гөлікөн
чышкө!..
Выл победалаң —
вөр вөсна
тышкө!

1932.

КЫК МІР

Став капітал мірөс
голаті шыгыртис
кријислөн кі.
Капіталістјас быдлаын
пөлтөны выл война
өзјөдан бі.
Кријислөн паскалөм
најөөс дурмөдө,
колмөдө јур,—
Господствоыс путкылтчө,
кутчысныс некытыс
вороп оз сур.
Төрыт со фабрыкыс
сіренайн гораа
чуксасіс тан.
А талун... Озөсас өшөма,
жыңјанөң бронвізө
ыжыд томан..
Төрыт заводјасыс
здук кежлө ез лөңлы
металлөн звөн.
А талун., Став корпусыс
шыңытөв сулалө,
зунгыртчөм, лөң...

Төрыт став шахтаас
лебјодкајас сылісны
лептісны шом.

А талун... дүгдөма лолавны,
горт пөвјөн тупкысөм
шахтадөн вом...

Төрыт став портын
морскөј паракөдјаслөн
збылыс аврал.

А талун... Зунгыртчөм ставыс,
шогпырыс ызјалө
сарізлөн вал...

Төрыт став олөмнас
звонкөј долларөн.
вескөдліс банк

А талун... Пшік колі
звонкөј долларјасыс,
кассајас жан!

Төрыт мільардјаснас Крејгер
став мірыскөд
кыпөдіс бој.

А талун... Гостініца шөрын
револвер, запіска да
Крејгерлөн шој...

Төрыт заводуын робочөј,
семјасө вердыштины
чептас ем грөш.

А талун... Улічса корыс,
дыр-ө оз ассө
петлаө өш?

Крізісөн өтнас-ө
шыбытөм улічө,
кыз ковтөм пом?

Капіталістическөј мірын
безработнөј робочөј
һеламын мільон!

Став капитал мірөс
голаті шыгыртіс
крізіслөн кі,

Капіталістјас быдлавы
пөлтөны выл војна
өзјөдан бі...

Візөлы, етіјө заводлы
крізіс ез інмы,
паскаліс пыр,—

Корпусјас сөдталіс,
станокјас вылмөдіс,
ужыс оз быр.

Прессјас, моторјас сен
 • шoйтчoгсo оз гoдны
 оз орлы зык,
 • дјассo сoдгoны,
 тoрыт-кo oткoс—
 талун мед—кык!
 Тaјo заводјаслы
 зорзавны щoктo
 талунја кад,
 Кoмвeјeрын смeрт чужo,—
 крiчiсoс нeбзoдны
 лeзoны пушка, снарад.
 Был нoгoн шoравны
 муыслыс чужoмсo—
 co мыјлa лeчтoны пурт!
 Ез eщa-oд тa пoмыс
 мiллaрдјассo зeптаныс
 став банкiрјасыс курт!
 Талунја лун кeжo
 был вoјнa грымшыыс
 торја-нын зeнoдo пeл,
 Ставoи мi кыламo—
 снарадјасoн пазjoны
 Усун, Шанхaј да Чaпeј!
 Кiтaј гoгoр пансo
 импeриaлистјасoн aс кoстaс
 вoвлытoм бoј,
 Нaјo пыр зiлoны
 oтвылыс пiскoдны
 крiчiслыс дoј.
 Кiтaјca прoмeтaриј!
 мeздысан гoрд знaмja
 гoлoмeгaн кут!
 Oтувja фрoнтoн
 Сoвeтскoј Кiтaј вoсна
 тышкaсны сyт!
 Ставмуывсa хiщникјас
 чeпјывсa пoнјасoн
 кoкнаныс кoдjoны му,
 Рoбoчoј движeннoлы
 oтмoзa былaын
 Зaптoны гу!
 Гoрнaкјас, шaxтoрјас,
 мeтaллистјас, дoкeрјас!
 кaпитaлизмoс чiрeјыс joнтo!
 Стaлнoј кoлoннaoн,
 ставмуывсa прoмeтaријјас
 суртчoј гoрд фрoнтo!

Мі наджавтөг төдамө
империалистжаслыг
журғиныс дум.

Төдамө, мың вөсна
СССР гөгөр медгасө
кыпалө шум.

Міжан провал былө
возти-кө кутисны
нафежа дыр,

Өмі успехжасным
нажалы сінманыс
сущоны пыр.

Сөмын-өд міжанын
миллонжаслөн вөла
стрөитө был оласног,

Сөмын-өд міжанын
важонсаң бырөдөм
кризисыс шог!

Сөмын-өд міжанын
вермөны чужны

Кузьнецк, сьнепрострој.

Сөмын-өд міжанын
пондимө котыртны
классжастөм строј!

Некызи му вылас оз вермы
овны да сөмыны
кык пөлдөс мир.

Империалистжасыд дугдывтөг
зілөны кістыны
міжанлыс вір!

Китај да Манжуріја
мі былө ускөдчиг
налы плацдарм.

Со мыјөн Асыввыв
гөрөдсө разө
мувыв жандарм!

Пролетаріј Сөветскөј сојузын
те пороктө ас бердад
косөнжык кут!

Ковмас-кө, нөжмастөг
винтовкаөн стројө
ударникөн сувт!

Талуңа знамјаөн
міжанлы колө
віт вөса план!

Ковмас-кө сувтны
винтовкаөн стројө,
есть, капитан!

Секі, ударнөй бригада,
топыда киад
виэтовкатө бост!
Тенад завод вöсна
имперіалістјасыд
панісны кос.

1932.

Локтө ин-ду-стрі-ја!

(1921-23 VIII-1931)

Горзöны, зымгöны, ызгöны, сылöны,
Öзјодан лозунгјас дугдывтөг кылöны.
Шондесаң гөгөр-бок вакеö да дөсталö,
Небыд төв гөрд флагјас ныгаөн мстало..
Нузвжөн пөртмасö чужöмыс муыслөн,
Зарнён зрдалö корјасыс пујаслөн.
Шондыс јенөжас гажаа вакеö.
Улчјас волкјалö—он, мајбыр, лаксы..
Вөвлытөм кыпөдчөм талунја лунö,
Колоннајас суртчөмөн орлытөг мунö,
Кыз быгтө гожаа виэ визывтө шорөн—
Со сикас зорізөн сінјастö јорö..
Кумачөн пастасөм, сёлöмыс сералö.
Быдласаң лыдпасөн јоз вылас вералö.
Мысөбма мајтөгөн, волкјалан чужöма—
Сыктивкар,—мајбырöј, вөччыныд кужöма..
Паскөмыс збылторсö ужнымлыс бөстö,
Паскөмыс—„төрытөс“ петкөдлан пас,
Паскөмыс мјанлы вөзö туж вөстö,
ПАСКӨМЫС—ПАНАС КЫНЫ ВЫЛ ДАС!

* *

*

дас во ми Ленинскöј туж куза
Подјимö олөмсö, ег төдлөј муз.
Кымлөскыв шыблаалім, код олјгас узö,
Коді, тышкасиг, сөнјассö личөдіс руз!
Мілы-ö, болшевикјаслы, повзыны „аскыс“,
Мілы-ö болшевикјаслы, мунігөн чотны?
КОДЛЫ ЛЕНИН ТУЈ ДВӨЈИТЧӨ—ЫСТАМӨ АС ПЫС
Опportunістическöј нурö кісмөм оз вотны.
Вешјы, ыаргыс ызув, бокö—
Кужöd чукјö јуртö еуј!
Став ныгик шеренгаыс галөн-сö скокö
Весасö ВЫЛ ДАСВОЛЫ туж

Візöd гөгөр, зарни мијан

Помтөм ливквизö лөз плас...

Кылан?—Локтö ИНДУСТРИ-ЈА!

Адзан?—Чужö ВЫЛ СОНБАСС!

Мијö зарни јөрим, јорам—

Мијан лечыд паскыд чер?

СОЦИАЛИЗМ ТАНИ ВÖРЫН МИ СORAM,

Социализмөн подулыс—кер!

ВÖР—КУЗНЕЧА ВЫЛ БОЛШЕВИКЈАСÖС СORНЫ,

Вөр—мијан врагаскөд тышкасан стан.

Сусжыка визöd—врагјас оз зөрны,

Визöd,—мед оз орöдны ВЫЛ Војвыв план!

Јургöны лозунгјас:—Тышкасны дасöе!

—Тавоса öткылы—сетамö дасöс!

—СТАВ ВÖР МИЈАН ЛОÖ—УДАРНОЈ БРИГАДА!

Сувтамö ставөн звучникјас радö!

—Карманов, Јершов—сетам најöös сурсөн!

—ТЫРТАМ СОДТÖДÖН ВÖРЛЕЗАН ПЛАН!

Разгилдајлы да шкурниклы—бок кузта орсөн,

Налы местаыс оз адзыс тан!

ВЫЛ кад—выл уж! Ми төдам—

Вежөс мијан оланног,

Ми талун локсö лөдам

Лөканö, кыз ковтөм јог...

Ми верним öнөз, вермам возö,

Мијан ловшыын—Партија мијан!

Коді тујшöрас ыгласö, жöзö—

Талалам сижöс, ми—Ленинлөн пијан.

Возти—колонија... Öни, визöd—

Чужö ВЫЛ му, ВЫЛ гигант!

Сурөјасөн војтырыс мунö öтвизöd...

Кылад? Интернационал... Сижö некор ез лант!

Горзöны, зымгöны, ызгöны, сылöны,

ВЫЛ Војвыв вöсна лозунгјас кылöны...

Сурсјасөн кар вылын кумач флаг лöсталö,

Быдöнлы выл могјас öлöмас öсталö...

Суртчöм колоннајас орлытöг кыссöны

Кар помеань—мöд помöз понјаснас пыкссöны...

Кокулын тиралö муыслөн бан—

ВЫЛ КОМИ ПРОЛЕТАРИЈ вослалö тан.

Кывзы-жö, партија! Сетам ми клатва:

—Врагјас көт ми јылыс мыјсö ез лакны—

Те бөрса ставөн! Кистамö вёр—

Мед КУМАЧÖН ГАРТЧАС СТАВ МИР!

Сөд праһник „зев гажа“... јөктөны шој вылын
Революција вiр пиө некор оз пиө!
Кывзөй-жө, кырнышјас, регыдөн ти вылын
Зарниа шондиыс лоас смол сөд!

* *
*

„Победаныс колө мјан сажын мөд вооружонкој восстан-
кыны“.
(В. И. Ленин 1905 вога революција јылыс).

Пролетаријлөн вiрыс шорјасыс космiс,
Өкмыс во бурдөдиc јай вылыс дој,
Олөмыс вежөрөс јонжыка востiс
Крепаммiс мускулјас, кужалис сој.

Ымралө морөсын мез вөсна төждыөм,
Булкјалө кључ ещөн сөнјасын вiр...
Тырмас-нин, јортјасөј, гусөныд пөжөыны,
Вөчламө ерд вылас гажажык пир!

Тувсов ва ещөн революција ојдө,
Луныс-лун паскалө классөвөј кос...

Царскөј правительство враг јылыс мојдө—

„За „веру, отечество“ винтовка те бост!“

Өтигор быдласан дугдывтөг долөны—

„Австро-германцылы сетны отпор...“

Робочөјөс смерт киө фронт вылө коллөны,

Мед лөнөдны революција гор!

Господин капитал сені озыраун пөжалө,

Кырнышөн кравкөсө, оз уэлы вој...

Снарад, пулемјот, молитва да вежава,

Морт јайыс студен, окојас да тој...

Большевикјаслөн партија чоткөј программа

Робочөј класс воэд сувтөдлiс век.

Царскөј војнаыс—гражданскөј војнаөн

Капиталистјаслы паным тышкасын пет.

Ленинлөн призывыс фронт паста муралө:

„Класс-класслы паным! Баньфитјаслы пом!

Код вөли војнаыс озырлун куралө,

Сылыс ми пыр кешлө тупкамө вом!

Немецкөд, јортјасөј, нинөмла јирөыны,

Тырмас-нин морт шојөн вынөдны му!

Тырмас-нин озырјас эеп вөсна пурөыны—

Аслыныс кодјамө пыдөжык гу!“

Смелжыка вескөдө сылаң винтовка,

Коді војнаыс эепјасө шонтө,

Став мырөыс салдатјаслы ковмас

Өтутчыны јединөј гөрд фронтө.

Ленін салдатжасыы вежӱрсӱ востіс,
Петкӱдіс ерд ыылӱ, код мїян враг,
Робочӱй класс ас кїас крeпыда бостіс
Імперїалїстжасӱс пазӱдан ӱтаг...

— „За, веру, отечество“ косасӱй аснїд,
Робочӱйлы вераыд—морӱсӱ пурт.
Робочӱйлы отечество—турмајас паскыд,
Быдлаӱ стрӱїтӱм сӱд щем, со, сук...

Ӓгыртӱ кужанныд јӱз кїӱн куравны
дас мїл-он војтырӱс гуалїд тї“...
Јон гымӱн мӱдїс револуцїја муравны
Ӓзїдннї сӱлӱмас мырсыслы бї!

Вїр пїын чїм гӱрдӱз гӱрдӱдӱм знамјаыд
Кыпӱдчїс сынӱдӱ, савкјалӱ дон...

— „Еј, пролетарїјас, револуцїја пламјаӱ
Путкылтам двуглавӱй оролыдыыс трон!“
Чард бїӱн сӱлыштїс скӱра Аврора...

Улїчӱд кыссӱны вїт броневїк..
— „Еј, пролетарїјас, мезлунтӱ дорам,
Пролетарїјлӱн вожд—большевик!

Чїм гӱрд знамјаме кырнышыд копыртчїс,
Зарнї корона сек мушї пуе-пас...

— „Еј пролетарїјас, Ленинкӱд котыртчӱй,
Талуња лунсаӱ—Сӱветжаслӱн власт!

Вїр јуыыс кырнышӱс сумысӱ нукуылтїм,
Россїјаын пазӱдїм чераныыс вез...

— „Мї пролетарїјас, мырд олӱм путкылтїм
Талуња лунсаӱ свобода—девіз!“

* *

*

„Уралын да Сїбырын робочӱй-крестанакс радлӱны Сӱ-
вет власт сувтӱм куза. Сӱмын сїјӱ чышкӱ кӱрт роскӱн
став помешчїчӱй да капїталїстїческӱй сволӱчжасӱ, код-
јас аїкӱз муяїтїсны јӱзсӱ парїїтчӱмнас, розгаӱн“..

В. І. Ленин (Пїсмӱ робочӱй да крестаналы Кол-
чакӱс победїтӱм куза).

Револуцїја гыын ыыл војна чужїс,
Озыркӱд косасӱм ез помас век:
Царскӱй војнаыд—гражданскӱйӱ вујїс,
Класс-класслы паныд ускӱдчїс сек!

Капїталїстжасыд воїсны ӱткывїӱ,
Немец, Француз костын бырї сек кос.
Пуресїны ас костын пондасны мыјла—
Враг налӱн ӱтї—сӱветжаслӱн власт.

Војывоан—Англїја, асывсаӱ—чехїас,
Рытывсаӱ Польша да немец банкїр..
Быдласаӱ мї ыылӱ верчӱӱны штыкјасӱн
Ыл республикалы кодјӱны јїр.

Верзёны—верзё ті... Верзёмөн кыв кутім,
Міжан республика жуј сек ез вія!
Республика доржыны морөсөн сувтім,
Код верміс војутны—ез ов сек сія!
Красноармејды, партизанскөј налотјас,
Ворошілов, Чапајев, Будонный—
Бандітјаслы чегытөз теңисны ноцјас,
Верзёмыд сувтіс зев налы дона!

Шөр ещөн дугдывтөг визывтіс оломыс,
Венімө тіфтө, окопјастө, тој...

Төв руыс разөдіс порок щын сынөдыс,

Штыкјасөн пазөдім бандітјаслыс рој...

Миллерыс паскыд плеш војвылын куштимө,
Сібырын штык улө сурі Колчак;
Фрунцөыд Врангелөс чорыда вуштыштіс,
Фенікіналы лазавтөз сетіс „щелчок“...

Нөжјөнікөн мусинмыс мөдөдчіс ежсавны,

Тырны снарадјасөн кодјыоом гу...

Кутимө шыңел азам вылө вежлавны,

Шылөдны бомбаөн парсалөм му...

Помасіс празнік пушка-снарадјаслөн,
Скөр пулемјотјаслөн тупкысис вом..
Пачјасас сновтөм фабрік-заводјаслөн
Мөдөдчіс, ымраліг, домтысны шом.

Шөј вылыс ракајас лебісны јенежө,

Шын улыс воосыштіс шонділөн бан...

Штык да револьвер станок вылө вежимө,

Сувтөдім кок вылө путкылтчөм кран.

Белөј бандітјаслөн ызгөмыс ылыстчіс,
Быдлаыс најалыс жуглімөј поз,
Сөломсаң ыпкөмөн релс куңа мөдөдчіс,
Вакоігтыр, молөдөм, сөд паравоз.

Војнаыд помасіс... Шөјтчыны абу кад!

—„Еј, качегар, коволтө, вай шонты!“

—„Шахтор, воіс шахтаад летчыны кад!“

—„Еј пролетаріј, хоңајствеинөј фронтө!“

* *

*

Стан капиталист государствојас СССР-тыс өзміс
кыпөдөм вівтөса план лыдөдөм утопјабн, артмытөм-
торјөн.

Америка збојмөма, дугдывтөг сылө:

—„Вівтөса план сіјө артмытөмтор!“

Јевропаың јөлөгө муралө кылө:

—„Віцөдлам, міжанөс вөтөдан кор!“

—„Кісөмытөм вежөрнад вывті-ның збојмөмыд,
Некөдыр келдөдтөм көрттө он дөр,

Көсжаның мiжанос вөтөднi, ордiднi?
Виçодлаң, мыҗдыра сөннi оз ор!
Сынөдын лебалаң планҗас тi лөсөддә,
сүгдөҗ-жө җөзысла петкөднi теш!
Куштытөм оөлалы порттө-нiң пөсөддә,
Свен бердө саҗурөн нөҗтанның плеш“!

* *

*

„Абу сешөм крепостыс, кодос оз вермыны
бостны большевикҗас“.

(Сталин).

— „Тiҗаналыс мөвҗастө важысаң төдамө —
Мiҗан граждандкөҗ воҗнаың оз вун!
Социализмлаңө өдҗөҗык мөдамө,
Перҗамө гырыс победа быд лун!
Сөмын ВКП(б) воҗө вескыда тувтчалө,
Ленинлыс сөстөма кутө сөвiс!
Карҗасың сiктҗаскөд топыда җiтчөмөн
Збыл вылө течөны социализм!
Большевикҗаслөн көсҗөм—вөчөма лөө,
Көв тi-i торкалад сен, господа!
Ми пөвстын уҗалөм—героҗство да слава,
Сөвет республика—царство труда!“

* *

*

„...Мiрас став странаҗас пышкыс сөмын СССР-ың
ыҗыд гыбн кыптө крупнөҗ промышленност...“

Мiҗан политика—мирөн олан политика. Сiҗөс кутам
нүөднi воҗө. Ныбi вершөк җөз му мiҗанлы оз ков, нө
i асынын мунымөс нiбi вершөк җөзлы ог сөтө“.

(Сталин (ВКП(б) XVI сҗадлы политотчет).

Лептiмө морөсөс, пужiмө соҗнымөс,
Раҗсытөм гөрөдөн котыртiм вын...
Ез вөвалы местаыс мi пөвстын оҗгөмалы,
Оз сүвтөд мiҗанос некушөм стын!
Муыслаыс чужөмсө релҗасөн вөнөдам,
Волгалы шөктәмө: „мөдарө кеж“!
Нарвiтчан вынҗөрсө Днепр җулыс лөнөдам,
Кыҗа, культурабн весҗам, кыт пөж!
Тiралө чөп вөсна, свен бердө камасө,
Лөсөдчөм купiсыс четчыштны форд...
Харковын тракторстроҗ регыдөн помасө,
Вынҗөрнас мiрыслаыс бөстас рекорд!
Кулак паразитөс тракторөн нырөдам,
Ес-Ес-Ес-Ер лөө—дорвыв колхоз!
Эксплоатация вужҗөҗыс бырөдам,
Ныҗ җөрны мөдамө фабрикын моз!

Лок вѳвјас тракторѳн рѳгыдѳм вѳшамѳ,
ѳедјаслѳн гѳр-агас мјјан оз туј.

Пондамѳ рандалѳн небѳѳѳдны ежасѳ,
Индас комбайн коммунаѳ туј.

Чардбѳѳн радио гѳгѳртѳс мусарсѳ:
— „Тыртамѳ нол вѳѳн вѳт вѳса план!“

Капѳталѳстјасыд јѳрѳны пѳнјассѳ,
ѳгырѳн сѳлалѳ полшаса пан!

Гудыртчѳс сынѳѳыс, дугдывтѳг ыпјалѳ,
Шондѳсѳ сузѳѳѳ ѳерплѳн фонтан...

Сетѳм ѳветердѳнглы гѳсѳнчѳ прамѳја—
Жын срокѳн тыртѳмѳ вѳтвѳса план!

Електро-сверлоѳн му пыщѳыс јѳрамѳ
Кѳкјамысѳдас мѳллон тонна ѳзшом,
Тѳхнѳка под вылын выл олѳм дорамѳ,
Колтчѳмлы пуктѳма ѳем кѳжлѳ пом!

Выл шахта, выл завод, электростанѳја,
Кѳрттуј, мартеновка, аероплан...

дасѳо ѳеламын тракторѳј станѳја...

Адѳывтѳм ѳѳѳн мѳ стрѳѳтам тан!

Вѳтѳо даскѳкјамыс выл завод-фабрика
Помалам во чѳжѳн, сувтѳдам стрѳј...
Со, болшевик ѳѳѳн кыптѳ республика,
Корыс Россѳјалѳн гуавѳѳ шѳј!

Илѳчлѳн лампочка ловѳѳѳѳ сѳктјастѳ,

Илѳчлѳн индѳѳјас мјјан оз вун!

Мѳ, Илѳч знамјаѳн, петамѳ пѳкјасыс,

Илѳчлѳн партѳја бѳкѳ оз мун!

Капѳталѳстјаслы „аѳѳѳ“ мѳ шуамѳ:
Вѳшѳѳрѳ тѳјан чукрасѳс плѳш!
Рѳгыдѳн аснѳтѳ овмѳсѳн суамѳ,
Секѳ мѳ петкѳѳдлам тѳјанлы „ѳѳш“!

„Чугун, сталь, прокат да хлопчатобумажнѳј
ткаѳ куза вѳтвѳса план олѳмѳ пѳѳтѳѳ нол вѳѳм.
Цемент куза—кујѳм во да жынјѳн. Електрѳчѳст-
во, ѳзшом, торф да сахар куза—кујѳм вѳѳн. Нѳри,
ыргѳн, машѳнајас, автомобилјас, тракторјас, вѳѳму
ужалан машѳнајас стрѳѳтѳм куза—кык во да жын-
јѳн“.

(В. Молотов. Правѳтелствѳѳн СССР
Сѳветјас VI-ѳ сјезд вылын ѳтѳѳѳ).

Абу мѳј ѳѳш тѳјѳ: ѳужѳѳѳмыст—чѳнтамѳ,

Вѳт пыѳѳѳѳ урчѳтам кык вѳа срок!

Аѳѳѳѳѳ со мыјѳн тѳјанлы мынѳтамѳ—

Пѳбеднѳј лыѳпасѳн плѳшканыд клоп!

Гырыс успѳхјасыс быѳѳнлы тыѳдалѳ,

Сѳмын-тѳј ѳытѳклѳн былалѳм сѳн...

Мѳдарѳ: ѳѳб сылы—кырнышѳн лебалѳ...

Пѳѳѳѳѳма, оз адѳы ѳытѳкыд јур ѳујанѳ...

Былааом сијаснас туувывоыс кежисы,
 Ныткјас воштисны классовјој ис...
 Лењиналыс тужо кулак тужој вежисны...
 Врагјасыд најолы горзоны бис!
 Ымрало моросын уж вѳсна тѳждысѳм,
 Вылоѳжык журнымѳс... Врагыд оз уз!
 Мјанѳс конјаліг, оз најѳ нѳжмасны,
 Ми выло кјасныс зев налѳн куѳ!
 Капіталістјасыд чардыс моз повѳсисны—
 Ердасис, шеді сојузнѳј бјуро...
 Сѳерт, ескѳ, кракѳтнас мјаналы обѳвѳсисны,
 Сѳомын... векалі аслыныс бура!
 Женеваын „ангел мира“—ѳс пѳжѳны
 Збылысѳ дугдывтѳг лѳчтѳны гыж...
 Даснолѳд во лѳжѳ ми выло чѳжѳны,
 Інтервенціја панны короѳны мыж.
 Бріан „Јевропа комітет“ гѳгѳр кокоѳ,
 Сјајнсон Хікс вегіг тојсѳ оз тѳд...
 Торгпром, промпартіја ловѳдѳѳ, шѳгоѳ:
 —„Ес-Ес-Ес-Ер вѳсна шондисыс сѳѳ!“
 Пуанкаре бомбаѳн мір паста кѳзѳ,
 Маршал Пілсудскіјлѳн—војна і дум...
 Крестѳн да нагајкаѳн папа Піј жѳзѳ.
 Свада Сам демпінгыс лептис со шум...
 Тајѳ став гадјаслѳн ѳтсама колѳмыс:
 Сѳветјасѳс шырѳыны, резны пус-пас...
 „Мырда уж“, „ѳескѳдѳм вічкоѳ волѳмыс.“
 „Демпінг“... Став „предпосылкамыс“ дас!
 Вочакыв тіјаналы Стамїлѳн зев тѳдса:
 Мјаналы вершѳк му јѳзлѳн оз ков!
 Ковмас-кѳ дорјыны Сѳветалыс граница—
 Краснаја арміја мјан гѳтов!
 Езысѳн зрдыштас, сынѳдѳ кыпѳдчас,
 Шывгыны мѳдас „Ворошілов Клім“...*)
 Коркѳ кѳ, гадјасѳј, ми выло уѳкѳдчад
 Саммамѳ дѳн плѳшкад тувјавны клін!

1931.

*) „Клім Ворошілов“—німа шірвѳмбл.

НАНЬ ВООН ТЫРТАМӨ

Сөд гырыс трубајас јенөжлаң кыпалө,
Вурун пласт ешдн сес ыпјөдлө шын;
Сывддын нөжјөнүк паскыда разалө,
Шебралө шондисө, бытөтөнөсө лым...

Каменнөј корпусын дугдывтөг јиргөны
Кранјас, лебјодка, станокјас, мотор.
Көрт сывдан пачјасыс доналөм ыргөнөн,
Шорөн-моз, визывтө сывдөма көрт.

Јиргөмыс мијанлыс өблөмсө кыпөдө,
Сөнјасын өдөптө бергавны вір...
Сө көні важ өлөм путкылтчө-бергөдчө,
Со көні важысы перјысөб јір!

Көрт сывдан пачјастө келдөдам дона.
Вит васа план мијан некор оз вуи!
Сетамө дас сизим миллион тонна —
Выл өлөм стрөйтны — мијө чугун!

Пемыд өдд кымөрөн өшөдчөм сынөдө
Фабрик заводјассаң гөгөр-бок щын...
Сиктјасад мужиклы гөр-пина пыдди
Регыдөн трактор, комбајн сетас вын!

Валкыс-валікө савкјалө келыд көрт
Чмеј ешдн нуклаоб, өблалө би...
Со сизимдас өтік сурс да жым трактор
Вит васа план тыріг леңамө ми!

Жургөмөн лептысис вылө болванка,
Мөрт кјјөн өиласө кранлыс он веж...
Ньол воон тыртамө вит васа плантө,
Ленинскөј туж вылыө некод оз кеж!

Муылыс чужөмсө стал кышдөн дорамө,
Гуалам корыс Россиялыс шој!
Ставмувыв мырсомы кыв: өдјөнжык леңамөј
Кузьнецк, Магнітогорск, Снепрострој!
1930 во.

ЗБОУЖЫКА ВОҢӨ

Кајтисны, өіисны мијанлы
Өзырјас влаот кутны
Өтік лун... Вежон да...
Төлыс...

Вој і лун илјассѡ
 дугдывтѡг јірісны,
 Быдногыс мјанлыс
 Поцісны туж.
 Јона-ѡ ініс најалѡн сјјѡмыс?
 Јона-ѡ сувтѡдіс мјанѡс
 Озырлѡн пощѡсыс?
 Віѡдлаам бѡрвылѡ.
 Во коліс... Кык...
 Сѡветвлаот јонмѡ!
 Кујим-нын... Нѡлѡд во мѡдѡдчіс
 Ѡстаткі лок вужсѡ
 Гѡлјѡвыд бертісны:
 Пазісны озырѡс вѡссѡ!
 Вітѡд во... Квајтѡд...
 Чорыда кутчііс
 Мубердын ужалыс
 Заводын зілыскѡд!
 Сѡлѡмѡн пондісны
 Ѡтвылыс кыпѡдны
 Вылпѡлѡс овмѡс!
 Сізім во... Кѡкјамыс...
 Крепамміс гѡл јѡзлѡн влаот.
 Ѡкмысѡд арѡс-нын
 Талунја лунѡ, вокјасѡј,
 Мјанлы тыріс!
 Ѡкмыс во петкѡдліс
 Гѡл јѡзлыс вынсѡ;
 Петкѡдліс: „сѡд“ јѡзыс
 Вермѡны ас кіас влаот кутны,
 Асногыс олѡмсѡ вѡчны!
 сасѡд во мјанѡс
 Јонжыка ѡтувтас
 Гѡрд знамја улѡ!
 Збожыка тувтчалам возѡ!
 1926

КР ОВАВѢЈ ВѢСКРЕСЕЊНА

Піѡр пѡртјын талун пуѡ,
 Тащѡм гмыс ез-на вѡв.
 — „Лібѡ мезлун, лібѡ гуѡ,
 Возѡ оз поѡ овны чѡв!
 Православиѡј сар! Те тѡдан,
 Помѡѡ укшалмимѡ мј.
 Капітал кок улын пѡдам,
 Лечкѡ шедѡм кок і кі...
 Сѡмын тенид кутам лача,

Православијој руској сар.
Кевмам тенид... Кокѡд ачыд,
Ногса олѡннымѡс кар.

Сирби пѡртјын мијѡ олам,
Мијан сылі вылын гез.
Тенид кевмыоны ми воам,—
Те-ѡд верман,— вај сет мез!“

Кыин ѡбраз, зыбјыв спасѡн,
Ставлѡн ѡблѡманыс јен...
Ѳтарышјѡ уна гласѡн
Сарѡс ыждѡдлісны сен.

Возын мунѡ, кіас крестѡн
Шпик-охранѣик — Гапон пен...

Мыјнѡ вѡрдыштїс со естѡн?
Взв-о-о-д! Коланна, стоп!

Голсмунї вѡнтовка затвор,
Вѡрдыштїс тесаклѡн бан...
— Пли!!! пыдысаѣ смертлѡн тор
Јѡз пѡвстын ырѡстїс тан.

Пулаѡн ѡвѡіс опрїчнїклѡн рота,
Здук кежлѡ пуркнїтліс щын...
Колоннаыс дрѡгмунї, јїтѡмыс потї,
Бї пыщкын ѡблѡмныс ставнысаѡн кын...

Гѡлѡмныс кынмїс, збымысѡ вѡлістї ѡзјїс:
— Со кушѡм сарыдлѡн мезлуныд, јорт!

Мезлунтѡ пулаѡн мијанлы вѡзјїс,
Кокѡдіс олѡмтѡ, ставнымлы сыв му да горт!“
Чајтанныд, верманныд саблаѡн, пулаѡн
Лѡсѡдны труд капїтал костын мїр?
Оз ло сїз, кырнышјас! Регыд і тїжанѡс
Аснытѡ пѡдтас робѡчѡјлѡн вїр!

Мостѡвѡј кузала студѡнѡн вїр једїс,
Крест на крест туплаѡѡ быдлаын шој...
Террортѡ кыпѡдны вѡропыс шедїс,
Талунсаѣ лун пыддї пукѡіс ѡѡд вој.

Вїрјуыс Нїколај быгѡма, кашкѡ,
Прѡлетарїјлы вїрѡн гїжѡ прїговор:
— Плевѣ, нагајка, пула, шашка,
Турма, ссылка, креста сор!*)

Чардбї нѡвјѡн террор кыптѡ,
Воїс смертлы ыждїд лун.
Турма ловѡіс, морт шој лыдтѡм
Гѡгѡр, кытѡ кѡѣ ен мун!

*) Креста сор — виселица.

Војыс вылыс өзәйс биә,
Југәйс, ыпыитис став мiр...
Пролетарий аслае нiөн
Леәйс капиталаале вiр.

Пролетарий кымлос-кiвiвiс
Чбвiтiс паразитлыс класс.
Лептiс вылө мезман оiмвөл —
Өзjөдән гөрд дөрапас!

КРЕСТ ПЫҘҘА... КЛАЧ!

Сомајбыр, локтiн тај вiтчысан дун,
Поп шуө стөрөжлы: звөнiтны мун,
Крепыда жыңјаннад шковгы быд-ног,
Талуңја лувө-өд чужлөма бог.
Локтiн тај, мајбырөј, вiтчысантар,
— Уңжыкөс вiчкоад jөсө те көр,
Зев менам сөлөмөј jөз вылад радлө —
Петкөдла најөлы туж рајө-адө!
Өбөдiнә ештөм мыет славiтны мунамө,
Өктысан нопнымөс шаңгаөн тыртамө...
Сiктjасөд ветлөддам вiтө-квајт лун...
— Зiлжыка, стөрөж, те звөнiтныд мун!
Мелиа дөжнөдлө вiрjуыс чераң,
Тазiкөн матыстчө гади́на теләң...
Плешjасыс дөсталө — бытөнөс жбан,
Јуртырыс сужөма ылөдчан план...
Јiргөмөн жыңјаныд чуксалө jөзтө...
Старөста вiчкөын кыз сiөјас өзтө...
Алгарын баушко шылөдө тош,
Вој уәтөм, арталө, весө оз вош...
Нөддыр мыет царскөј врата факөн вөстiс,
Престолыс баушко зарнi крест бөстiс,—
Петiс амвон вылө... Гудыртчiс јур...
Мыла-нө оiн улө jөзыс оз сур?
Өтарың пөрыс пөч, мөдарың дөдө
Беф вылө өшөдчөм, кi кокыс лөгө...
— Кытөнi jөзыс, том војтыр уовыс?—
Скөрмөмөн баушко стөрөжлыс јуалө.
Стөрөж сек нуммуни, вескыда шуө:
— Звөншытө војтөлыс сiкт вылөд нуө...
Мiјанлы ескөмыс ставныслөн вошөм —
Јенjастө керкаеыс чышкөмны росөн.
Јен чужан празниклы — вылө празник кыптөм,—
Звучнөј бригадajас пансөны лыдтөм...
Меным-ө бакшаоны тiкөд со тани?
Сы радi вылө сорнi талун ме панi.

Звучнөҗө муна ме! Медбөрҗа кыв:
 — Мыҗда көв тани те омлав да сыв —
 Выл воҗтыр вичкоо некод оз пет,
 Пётлытөм горшад тед нинөм оз сет!
 Отсасап вөрөглы, был олөм падмөдан,
 Небыда волсалан — уңнысө из...
 Мыҗ былө мауҗер гусооныс ладмөдан,
 Гашкө-нө бара-нин видчысан приз?
 Видчыс-нө, надеҗтчы, суолуныд тырмас —
 Крестыд і мауҗер өткод тед нач...
 Сөмын таҗ паскаліс, каналлө, шырма,
 Сылад крест пыддәи өшөдчис... кляч!
 1931.

СИҢИМ ВО

(Көмі комсомоллы)

Сигим во пармати
 Мырҗассө берталіг,
 Ордымсө паскөдіг,
 Муним.
 Выл олөм вөсна
 Тышкасан ужө
 Отвылыс журвылөҗ
 Суним.
 Выннимөс зевтөмөн,
 Отувҗа пессөмөн —
 Мірас ми был олөм
 корам!
 Уҗалыс том јөзөс
 КИМ знамҗа улө —
 Ставнысө сувтны ми
 Корам!
 Көсҗан-кө вынјөртө
 Труд вөсна пуктыны —
 Ми динө, јөртөҗ, те
 Лок!
 Комсомолскөҗ шеренгалөн
 Некущөм фронт вылын
 Некытчө оз падҗас
 Кок!
 Тыш лөвстын быдыс,
 Став муывиса том јөз
 КИМ знамҗа улө ті
 Суртчө!
 Эксплоататорскөҗ классыс
 Став мірас
 Мед ті возын дугдывтөҗ
 Суртчө!
 1926.

МИЖАН ТУЖНЫМ

(Бөлөмсөһ бурейя Коһи комсомол 6-өд сјездлы)

Гөд вöрын, лок арын, вöйтүрөј, чужимö;
Мам пыдди вöйтöлыс малалис јур;
Арса зер мысөдiс мијанлыс чужөмөс,
Потанным, вольпасным вöли сөд нур,
Сүтимö кок вылө, пыркнiтим јурнымөс,
Лептимö морөсөс, востимö сiн...
Öтвылыс корсiмö öнiја тужнымөс,
Öтвылыс еновтим лок пемыдин...

Муртса-на вевјалим аснымөс бертыштны,
Муртса-на вевјалим пасјыны уж —
Локтiсны кырнышјас мијанөс кокыштны:
Велөдөм мијан мед јöзлы ез вуј.
Локтiсны пејјасыд гораа кравзөмөн,
Панiсны чераңјас ассыныс вез —
Ружјöөн, öбразөн, вежава резөмөн
Көсјiсны вуштыштны мијанлыс мез.

Сөмын тај көсјöмныс—көсјöмөн колөма,
(Куштытөм сөлатö он-на зев сој).
Јöзүд-тај абу-нын важногөн вөлөма
Ебөстөм, вежөртөм, кывијтөм, јöј...
Сө тоһө, јортјасным морөсө лептөмөн
Мөдiсны öтвылыс... Некод оз уә...
Гортса уж еновтөм... Ружјөјас топөдөм
Крепыда кiјасө—оз, мајбыр, уе!

Вирнысө кiстөмөн комијас кырнышлыс
Чегiсны бордјассө, перјiсны сiн —
Быдлаыс пазјiсны везјассө чераңлыс.
Ыжыд-тај, мајбырөј, öтувја вын!
Зев уна вынјöрсө кырнышөс вијiгөн
Петкөдлiс јöз возын тан комсомол...
Бöрыннас унаөс му пыщкө сүјимö...
Та кыңзi вiеталөм һемса оз ков.

Луныс-лун выл пөлөс уж öнi кыпалө,—
Луныс-лун збојаммө ужаланног,
Луныс-лун јöз возын выннимöј кыпалө,
Луныс-лун выл пөлөс пуктысөсө мөг.
Вынјöрөс, суслунөс јöз вөсна пуктамö—
Ебөстө жалитны һекор оз ков,
Выл оләм бiкиңсө öтвылыс пөлтамö
дугдывтөг јöз пөвсө ми—КОМСОМОЛ.

1927.

ЗАГРАҢЦАСА ПРОЛЕТАРИАТЛЫ.

Kodі тенад ужөн оло,
Нылаом васыд пычкө сөм—
Локтас кад, сек аслыс лоо
Плешкас уклад лөм!

Kodі вiртө тенсыд јуө,
Сылі вылад катгө гез—
Локтас кад, сек ассө гуө
Кымлөс-кивыв рез!

Kodі пролетариатлы паныд
Штыксө чургөдөма пыр—
Локтас кад, сек ассө танөд,
Гадда кijas костад ныр!

Кыламө, став мирас кыптө революция гор,
Отувја фронтө зумыда суртчөј,
Капиталкөд тышкасөм медем ез ор—
Ставмувывса пролетарияс, отувтчөј!

1927.

КУЛТУРА ДОРЫГАСЛЫ

Сиктјасыг локлунсө
Отвылыг пазөдө,
Јөз пые пемыдсө
Ныгаон разөдө—

Выл олом дорө!

Тјяналыг, војтырөј,
Кывјастө, тудөмтө,
Судлунтө, отсөгтө
Выл олом доригөн

Комі јөз корө!

Ужалыг војтыркөд
Отвылыг тувтчалө.
Партиялөн тудөмыс—
Отувјөн ужавны—

Тјјан оз вун!

Учысөс—сасмөдө,
Кужтөмөс велөдө,
Отсалө најөлы
Пыркнитны нем кежлө
Ојбыртчан лун!
Өдөжык кыпөдө
Пармаын выл олом

Отувја ужөн!

Фолыда јургас мед
Сетөні мыреөмыд
Тјјан!

1926.

СЕЛКОР

Локторсö оломыс
Гижöд пыр вуштö,
Совчиновниклыс, шкурниклыс
Маскасö куштö

Міжан селкор.

Öтувја оломлыс
Сөвмөдö вужассö,
Классөвөј врагјаслыс
Eрдөдö ужјассö

Міжан селкор.

Јöz пөвстыс пемыдлун
Гаңет пыр пазөдö,
Выл олом бикінсö
Сиктјасö разөдö

Міжан селкор.

Котыртö топыда ассыныд рад,
Шатластөг возлаңö мунö,
Шотчыны тјанлы абу-на кад—
Јурвывтi уж пас сунö!
Бурса, — выл олом стрөитiг,
Зевтчөмыд медым ез рыжмы,
Партјја виң вöсна косасiг
Перөйд некор еа ныжмы.
1926.

КЫПÖДAM КОГ

Овлö, ми норасам, шог пырыс шуам:
Iз ноп ми асланым гөрб вылын нуам,
Оломным арса лун, понастөм вөт,
Весiгтö тырбура кынөм оз пөт.

Мыј шедö, сiјöс i рушкуад сујалам,
Порејасөн најт нын морөсөз ујалам,
Висөдö дугдывтөг, — гырк пыщкөс нещкө,
Гөг сурөс орјөдлө, морөс пань сущкө.

Мыјла-нө, јортјасөј, ташөма појгам,
Унаыс висөмла куснастөз ојгам?
Гашкө-нө чужигөн јен тазі шуөма?
Гашкө-нө војтöлыс шуднымөс нуөма?

Јона-на мијанлы „тöрытным“ муса,
Выллаңö öдөптчөм регыдөн кусö,
Рај-адö ескөмлөн пыдын-на вуж,
Жын јöзыс лыффысны, гiжны оз куж.

Вывтi-на праңныкыд мијанын уна,
Клуб дорыс частөжык кабакö мунам,
Iчет-на јöz пыщкын ыгалөн вын, —
„Кассаныс“ уна-на војтыр ез мын.

Мед ескө олбикод олбисө дорны,
Мед ескө аснымос дугдыны јорны—
Отвылыс „төрытлы“ кыпөдам кос,
Оружіөтө ас киад зумыда бост!

1925.

ЈУРИДАЛЫГ

Листбок.

Парвијалы рапорт	3
5—4	4
Вөр вöсна тышкö.	5
Кык мiр.	8
Локтö ин-ду-стри-ја.	12
Вермiм... Вермам.	14
Нöм воiн тыртамö.	21
Збожыка возö.	21
Кровавöј вöскресеңна.	22
Крест пыддi... Клач.	24
Сiзiм во.	25
Мiјан тујным.	26
Заграницаса пролетариатлы.	27
Култура дорыясалы.	27
Селкор.	28
Кыпöдам кос.	28

Корректорскѣи омѣла коректируйтѣм зѣсна лѣбмѣе уна нелучкѣ печатайтѣмѣас. Индам гырыежыкѣасѣ, кодѣасѣ лѣбѣы-тѣчнѣм лѣбѣбѣ.

Лѣстбок	Строка выв-саныс	Печатайтѣма	Колѣ лѣбѣыны
9	15	банк	банк
9	43	Вѣбѣлы	Вѣбѣлы
19	34	План олѣмѣ пѣртѣб...	План олѣмѣ пѣртѣб...
21	Заголовок	Нѣан вѣбѣм тыр-тамѣ	Нѣол вѣбѣм тыр-тамѣ

Кѣмѣ Гѣѣ.

ДОНЬС 50 УР.